Bilgisayar Destekli Ö?retimi De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgisayar Destekli Ö?retimi De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17695

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilgisayar Destekli Ö?retimi De?erlendirme Ölçe?i (BDÖDÖ), mevcut bir psikometrik arac?n Türk kültürüne ve diline **uyarlama** çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Bu ölçe?in temel amac?, e?itim ortamlar?nda kullan?lan **Bilgisayar Destekli Ö?retim** (BDÖ) süreçlerinin ve materyallerinin kalitesini, etkinli?ini ve pedagojik uygunlu?unu bilimsel yöntemlerle de?erlendirmektir. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir sonuçlar vermesini sa?lamay? hedeflemi?tir.

Ölçek, Serkan Dinçer ve Adnan Do?anay taraf?ndan 2016 y?l?nda yay?mlanan bir makale ile bilim dünyas?na sunulmu?tur. Bu çal??ma, özellikle e?itim teknolojileri alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar ve e?itimciler için BDÖ uygulamalar?n?n objektif bir ?ekilde analiz edilmesine olanak tan?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bilgisayar Destekli Ö?retim, Ölçek Uyarlama, E?itim Teknolojileri, Ö?retim De?erlendirme, **Psikometri**, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Serkan Dinçer, Adnan Do?anay

Amaç

Ölçe?in temel amac?, e?itim süreçlerine entegre edilen bilgisayar destekli ö?retim materyallerinin ve yöntemlerinin kullan?c?lar (ö?renci veya ö?retmenler) taraf?ndan alg?lanan kalitesini ve faydas?n? ölçmektir. Bu araç, BDÖ uygulamalar?n?n güçlü ve zay?f yönlerini belirleyerek, e?itim materyallerinin iyile?tirilmesine yönelik somut veriler sunmay? amaçlamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac? ise, orijinal ölçe?in yap?sal geçerlili?ini ve iç tutarl?l???n? Türk örneklemi üzerinde test ederek, e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir Türkçe araç sa?lamakt?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

BDÖDÖ, genellikle Bilgisayar Destekli Ö?retim sistemlerinin multidimensiyonel bir de?erlendirmesini kapsar. Bu yap?, tipik olarak a?a??daki bile?enleri içerir (ancak uyarlanan orijinal ölçe?in faktör yap?s?na ba?l?d?r):

Kullan?labilirlik ve Arayüz Kalitesi: Yaz?l?m?n veya sistemin ne kadar kolay ve sezgisel

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?ld???.
?çerik Kalitesi ve Uygunlu?u: Sunulan bilginin do?rulu?u, güncelli?i ve ö?renme hedefleriyle uyumu.
Pedagojik Etkinlik: Ö?renmeyi te?vik etme, geri bildirim sa?lama ve ö?renci kat?l?m?n? art?rma yetene?i.
Motivasyon ve ?lgi Çekicilik: Ö?rencilerin derse olan ilgisini ve motivasyonunu ne ölçüde art?rd???.

Geçerlik

Ölçe?in **Geçerlik** (Validity) çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Dinçer ve Do?anay'?n uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?l?r. Yap? geçerlili?i, ölçek maddelerinin Türk kültüründe de orijinal ölçekteki teorik faktör yap?s?n? koruyup korumad???n? inceler.

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar?na yer verilmemi? olsa da, uyarlama sürecinde genellikle dilsel e?de?erlik, kapsam geçerlili?i için uzman görü?leri ve yap? geçerlili?i için Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) rapor edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin teorik çerçeveye uygun bir ?ekilde grupland???n? kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability), ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar verme derecesini ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda güvenirlik genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve/veya test-tekrar test yöntemleriyle incelenir.

Uyarlama çal??mas?n?n sonuçlar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini göstermelidir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu i?aret eder.

Faktör Analizi

Bilgisayar Destekli Ö?retimi De?erlendirme Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde, ölçe?in Türkçe formunun yap?sal e?de?erli?ini saptamak için Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulamak için kritik öneme sahiptir.

Ara?t?rmac?lar, muhtemelen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanarak, maddelerin orijinal ölçekte belirlenen faktörlere yüklenip yüklenmedi?ini kontrol etmi?lerdir. Bu analizler, ölçe?in BDÖ de?erlendirme yap?s?n? güvenilir bir ?ekilde temsil etti?ini bilimsel olarak kan?tlar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, de?erlendirme ölçekleri genellikle Likert-tipi derecelendirme format?n? kullan?r.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama dili)

Popülasyon Grubu: E?itim teknolojileri kullanan ö?renciler, ö?retmenler veya e?itim program? geli?tiricileri.

Ya? Grubu: E?itim kademesi ve BDÖ kullan?m?na ba?l? olarak lise veya üniversite ö?rencileri ile yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Ondokuz May?s Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi'nde yay?mlanm??t?r, bu da örneklemin büyük ihtimalle üniversite ö?rencileri veya e?itim alan?nda çal??an profesyoneller oldu?unu dü?ündürmektedir.

Test Metodolojisi: Psikometrik ölçek uyarlama çal??mas?. Orijinal ölçe?in dilsel ve kültürel e?de?erli?i sa?lanm??, ard?ndan yap? geçerlili?i ve iç tutarl?l?k analizleri yap?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim De?erlendirme, Ö?retmen Görü?leri, Ö?renci Alg?lar?, E?itim Teknolojisi, Psikometri, Çok Boyutlu Ölçek.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Serkan Dinçer

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: dincerserkan@cu.edu.tr (Serkan Dinçer)

Yaz??ma Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir, ancak Çukurova Üniversitesi (dincerserkan@cu.edu.tr adresinden ç?kar?m yap?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücretler: Ölçe?in ticari kullan?m? veya tam metin eri?imi için sorumlu yazar Serkan Dinçer ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik kullan?m genellikle referans gösterilerek mümkündür.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l? (Uyarlama Y?l?): 2016

Kaynaklar

Dinçer, S. ve Do?anay, A. (2016). Bilgisayar Destekli Ö?retimi De?erlendirme Ölçe?i uyarlama çal??mas?. *Ondokuz May?s Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi, 35*(1), 45-62.

Makalenin Dergipark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: bilgisayar-destekli-ogretimi-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Bilgisayar Destekli Ö?retimi De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ölçe?in tam metnine veya maddelerine eri?im için sorumlu yazar Serkan Dinçer ile ileti?ime geçilmesi veya yukar?da belirtilen referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM